No. 1887 Zaterdag 13 Maart 1920. [illegible]

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.5[illegible] voor elken regel meer 7½ cts.

Allen, die zich met het nieuwe kwartaal, dat met 1 April begint, op den „AMIGOE DI CURAÇAO" abonneeren, en vooruit betalen, ontvangen gedurende deze maand de courant GRATIS.

Residu en Aloe.

II.

Het aloësap, door koking ingedampt, en verhard, heet aloëhars. Deze hars, dit aloëproduct heeft handelewaarde, omdat het voor verschillende doeleinden kan verwerkt worden. Voor zoover bekend wordt dit product gebruikt 1o in de *Pharmacopoea* d. i. voor het bereiden van geneesmiddelen. 2o Voor het bereiden van Veeartsenij—middelen. 3o Voor het maken van kleur- en verfstoffen. 4o Voor het maken van hars en vernissen.

Dit veelzijdig gebruik van de aloëhars hangt samen met de talrijke vreemde stoffen, waaruit deze hars is samengesteld of liever die in deze hars zijn opgelost.

Het is ondoenlijk een nauwkeurige chemische analyse te leveren van dit product, omdat deze analyse zeer sterk uiteenloopt naar gelang de monsters en de methode die men hiervoor gebruikt.

Elk der genoemde vier industriën zoekt een bepaald bestanddeel, dat in deze aloë is opgelost en meer speciaal voor haar doel bijzondere waarde heeft.

Zoo b. v. is het de *Pharmacopoea* voornamelijk of uitsluitend te doen om het hoog *aloïne*-gehalte. De andere stoffen zijn voor het bereiden van geneesmiddelen vrij wel waardeloos. Hoe hooger aloïne-gehalte onze aloë heeft, des te hooger waarde zal zij voor de pharmaceutische fabrieken bezitten. Nu vertoonen de monsters aloë uit onze Kolonie onderzocht een zeer uiteenloopend verschil aan aloïne-gehalte. Het hoogste schijnt wel 18 % te bedragen. Zeer goed mogelijk, zelfs waarschijnlijk, dat dit gedeeltelijk afhankelijk is, *waar* die aloë geteeld is, of ze afkomstig is van dorre kalkgronden of van humushoudende terreinen. Doch er is reden om te vermoeden, dat het hooger of lager aloïne-gehalte ook afhankelijk is van het kookproces. Men zou dit afleiden uit proeven vroeger door HAAXMAN genomen. Het ongekookte aloësap kan zeer lang goedblijven zonder te bederven of tot gisting over te gaan. HAAXMAN had een zekere hoeveelheid van dat aloësap uit Curaçao ontvangen en een gedeelte daarvan liet hij vrijwillig in de lucht verdampen, een ander deel door verhitting. En nu bleek dat bij de *eerste* methode *zeer veel* en bij de *tweede* maar *heel weinig* aloïnekristallen voor den dag kwamen. Men zou hieruit de conclusie mogen trekken, dat bij *langzame* en *matige* verhitting veel meer aloïne verkregen wordt dan bij *snelle* verdamping door *hooge* verhitting. Met a. w. de wijze waarop gekookt wordt, doet zeer veel af aan de hoogere of mindere waarde van het aloë-product, althans voor de *Pharmacopoea*.

Wat het *tweede* doel betreft, waarvoor onze aloë gebruikt wordt nl. voor het bereiden van *Veeartsenymiddelen* ontbreken ons de noodige gegevens, en valt het voor een leek moeielijk eenige conclusies te trekken. Wel ligt het vermoeden voor de hand, dat het ook hier voornamelijk op aloïne-gehalte aankomt.

Door de industrie van *kleur- en verfstoffen* worden daarentegen weer geheel andere eischen gesteld.

Voor dit doel heeft de aloïne geen waarde. Doch het aloë-product bevat volgens de onderzoekingen van TSCHIRCH en HOFFBAUER *Chrysamine*-leverende stoffen, die bij de Kaapsche aloë tot 55 à 59%, bij de Curaçaosche (Aruba) maar 32% bedraagt.

Chrysamine-zuur wordt door middel van salpeterzuur uit de aloëhars getrokken en is een kleurstof van groote waarde, die bv. zijde lichtrood, wol daarentegen bruin, en katoen violet kleurt. Doch door die inwerking van salpeterzuur op de aloë wordt ook *pikrinezuur* en *oxaalzuur* gevormd. Het eerste dient b v om zijde geel te verven, wordt ook in de lederindustrie gebruikt, en sedert 1867 zelfs bij de vervaardiging van buskruit. Het kreeg nog meer toepassing en vermaardheid, toen TURIN te Parijs in 1887 het benutte tot het vervaardigen van een der hevigste explosiemiddelen.

Oxaalzuur vindt een veelvuldig gebruik als beitsmiddel vóór het kleuren van katoenstoffen, voor het bleeken van stroo, voor het verwijderen van vlekken en het fabriceeren van poetsmiddelen. Doch men lete zich door al dat moois niet misleiden. Alles komt er op aan of die zuren uit de aloëhars in *groote* hoeveelheid en met *weinig* kosten kunnen geëxtraheerd worden. Gelukt dat niet, dan is het voor genoemde industrie vrij wel zonder waarde.

Wat een uitgebreid veld van onderzoek ligt er nog in verband met de aloë-cultuur in onze kolonie open.

Immers ook wat het gehalte aan chrysamine-zuur enz aangaat, weet niemand te zeggen, of dit alleen afhankelijk is of de plant bv, op kalk- of op andere gronden gekweekt is, of wel dat ook de wijze van indamping dit gehalte beïnvloedt.

Men ziet wel, dat een chemicus, technoloog of chemisch-ingeneur, die zich eenigzins reeds in deze richting bekwaamd heeft, hier met dit onderzoek een schat van ontdekkingen zou kunnen verrichten en zich voor onze kolonie uitermate verdienstelijk kunnen maken.

In de eerste jaren van den oorlog is hier met veel ophef de oprichting aangekondigd van een chemische fabriek tot het maken van looistof-extract en kleurstoffen uit dividivi. Wij hebben er sinds absoluut niets meer van gehoord.

Is dat zaakje dood gebloed ?

Of nog steeds in voorbereiding ?

Wij stellen die vraag, in de hoop dat die plannen nog niet in duigen gevallen zijn, opdat na inzage van 't bovenstaande de oprichters dier Maatschappij eenige verdere uitbreiding aan hun plannen kunnen geven en ook ons inlandsch aloë-product in hun proefnemingen zullen betrekken, en zoo medewerken zoowel tot grootere opleving van onze aloë-cultuur als tot meer succès van hun eigen onderneming.

Ten slotte blijft er nog over: de *bereiding van hars* en *vernissen* uit onze aloë.

Over het algemeen genomen bevat de aloë onzer kolonie gemiddeld 20% aan harsstoffen. Mogelijk dat dit gehalte door snellere verdamping of door toepassing van andere middelen nog hooger zou kunnen worden opgevoerd.

Na de uiteenzetting van het bovenstaande zal het wel duidelijk zijn dat er aan onze aloë heel wat meer vast zit, dan de aloe-planters zelf wel ooit zullen vermoed hebben.

Willen zij in bovengenoemde richting hun product verbeteren, dan dient er van hen zelf een drang daartoe uit te gaan, dan moeten zij zelf ook de handen ineen slaan en onderling samen werken om het zoover te brengen. Wij willen hopen dat zij zelf nu zullen inzien, dat hun tot nu gevolgde methode van indamping geheel onvoldoende en verouderd is en niet meer beantwoordt aan de eischen tegenwoordig door techniek en industrie daaraan gesteld. In een volgend artikel zullen wij aantoonen, dat dit alles [illegible] bereikbaar is door het aloë-sap te koken door middel van residu, het afval-product van de ruwe petroleum.

ROOMSCH AMERIKA.

Het was plechtig in de volle St. Patrick's Church te New York op Donderdag 27 November, den Pan-Amerikaanschen Dankdag.

Een keur van hoogwaardigheidsbekleeders was aanwezig Gezanten en vertegenwoordigers van alle republieken van Amerika, ministers der Vereenigde Staten, admiraals en opper-officieren, Pershing enz. En in het Koor de Apostolische Internuntius Mgr. Bonzano en de Aartsbisschop van [illegible], Kardinaal Gibbons, met Mgr. [illegible] en Mgr. [illegible]

WETENSCHAPPELIJK ALLERLEI.

Het Grootste Radio-Station ter Wereld.

De bouw van het groote Amerikaansche radio-station te Bordeaux, waarover wij het vorig jaar onzen lezers reeds het een en ander mededeelden, is thans geheel gereed en de electrische installaties zullen in de lente compleet zijn. Dit is het grootste radio station voor draadlooze telegrafie ter wereld.

De Amerikaansche admiraliteit heeft de plannen daartoe tijdens den oorlog ontworpen met het doel een goede verbinding tusschen het vaderland en de zich in Frankijk bevindende troepen tot stand te brengen voor het geval dat de oorlog nog langen tijd zou aanhouden. Toen de wapenstilstand gesloten werd, verzocht de Fransche regeering de Amerikaansche admiraliteit, het station te doen afbouwen en aan de Fransche regeering over te geven.

De luchtnetten van het station rusten op 8 stalen torens, elk ongeveer 900 voet hoog, dit is ongeveer zoo hoog als de Eiffeltoren. De torens van het radio-station in Annapolis, het grootste station in Amerika zijn ongeveer 600 voet hoog, terwijl het grootste station in Duitschland nabij Berlijn eens torens heeft van 800 voet hoog.

Verwacht wordt dat het Lafayette Station zooals dit radiostation wordt genoemd, krachtig genoeg zal zijn, om golven te verspreiden welke door alle amateurs- en beroepsstations ter wereld kunnen worden opgenomen.

De electrische installatie is een van de meest moderne van Amerika. Het station heeft enkele geheimen, welke door de Fransche regeering worden bewaard en alleen bekend zijn aan vertrouwensmannen.

Draadlooze verbinding.

De Ministerraad van Columbia heeft onlangs de bepalingen goedgekeurd van een contract tot opstelling van een draadloos telegrafisch station te Puerto Velillo of op eenig ander geschikt punt op de kust. Dit station zal krachtig genoeg moeten wezen om dag en nacht met het Internationaal Station in gemeenschap te staan, dat te Bogotá door de Marconi Company zal worden opgesteld. Deze maatschappij moet ook een station oprichten op een der eilanden van den archipel van S. Andrés en Providencia.

Cur. Ct.

De Telephoonkabel tusschen Duitschland en Zweden.

Aangaande het telephoonverkeer over den nieuwen Duitsch-Zweedschen kabel schrijft het *Hamburger Fremdenblatt*, dat het geluid zoo goed wordt overgebracht als men op een afstand van ruim duizend kilometer maar kan verwachten. Vóór den oorlog — zegt het blad — hebben wij wel waar reeds met Milaan (1350 K. M.) gesproken en waren wij reeds doende het verkeer met Rome (2000 K. M.) te openen en in Amerika bestaat zelfs telefoonverkeer tusschen New-York en San Francisco (ruim 5000 K. M.), maar met deze verbindingen heeft men te doen met vrije geleidingen, terwijl de verbinding met Zweden over een lengte van 140 K. M. uit een zeekabel bestaat. Het dempen van het geluid in lange kabels is een groot bezwaar voor het telefoonverkeer tusschen landen, die door zeeën van elkander zijn gescheiden, gelijk dit bij Duitschland en Zweden het geval is.

Er zijn twee technische middelen, om het nadeelige dempen van het geluid weder op te heffen. Het eene bestaat in de bijzondere constructie van den kabel en het andere in het gebruik van geluidversterkers. De Duitsche kabel is een Krarupkabel. Door de kabelgeleidingen, die uit koperdraad bestaan, elk afzonderlijk met zeer fijn ijzerdraad te omwikkelen, wordt de geluidoverbrenger verbeterd.

Ondanks de Krarup-omwikkeling worden de geluidsgolven echter door den kabel toch zoo verzwakt, dat hiermede alléén, een verkeer op groote afstanden nog niet mogelijk zou zijn. Hier moet derhalve de geluidsversterker dienst doen, die aan den Duitschen kant in Stralsund en aan de Zweedsche zijde in Malmö is ingeschakeld. De uit den kabel komende voor doorzending naar verder gelegen plaatsen ongeschikte geluiden worden door den versterker weder tot vroegere kracht versterkt en kunnen daardoor in verwijderde plaatsen evengoed worden verstaan, alsof het in het geheel geen kabel daartusschen lag.

Draadlooze Telephonie.

Professor Fleming, die draadlooze telephonie aan de Universiteit te Londen doceert, ziet vol vertrouwen den tijd tegemoet, dat de Londensche zakenman New-York zal kunnen opbellen en met zijn agent daar even makkelijk zal kunnen spreken als zij nu met Edinburgh of Glasgow doen. Hij heeft eenige experimenten beschreven, welke de Marconi-Maatschappij heeft uitgevoerd en waarin een rede 1800 mijl is overgebracht over den Atlantischen Oceaan van County Kerry in Ierland naar Cape Breton in Nieuw-Schotland. Het doel van deze proef was vast te stellen hoe weinig kracht gebruikt kon worden voor het overbrengen van de rede en met een stroom, ontwikkeld door een motor van 3½ paardekracht kon de rede op dien afstand regelmatig verstaan worden.

Telephoneeren zonder draad.

De heer H. Ve[illegible], secretaris der afdeeling Den Haag van de Vereeniging voor radio-telegrafie, schrijft het volgende in de „N. R. Ct." over verrassende uitkomsten welke hier te lande zijn verkregen met proeven van draadlooze telephonie.

Uit het laboratorium der Ned. Radio-industrie alhier, wordt tegenwoordig geregeld draadloos getelephoneerd. Voor dit doel is daar opgesteld een radio-telephonie-zendstation, voorzien van een Philips-Ideezet-zendlamp. De door deze installatie uitgezonden gesprekken en door middel van een gramofoon gereproduceerde muziekstukken zijn op een ontvanginrichting, voorzien van een antenne, reeds sedert weken goed te hooren.

Het is mij thans echter gelukt, deze telephonie ook te ontvangen geheel zonder antenne, n.l. met een eenvoudig samengesteld ontvangapparaat, verbonden aan een draadraam van slechts 61 centimeter in het vierkant. Tot nog toe werden deze kleine ramen hier slechts gebruikt voor de ontvangst van draadlooze telegrafie, doch door eenigszins gewijzigde constructie blijken zij ook zeer goed bruikbaar voor het ontvangen van draadlooze telephonie, niettegenstaande aan de ontvangst van telephonie meer technische bezwaren verbonden zijn.

De proeven werden genomen met

Het was plechtig, de hooge kerkvorsten bijeen te zien met de hooge leiders der Staten, voor het altaar van den Almachtige, om hem te danken voor Zijn gunsten en gaven.

En de predikatie was ernstig en plechtig, passend op dezen dag. De Dominicaan was Predikheer ten volle. Hij wees op de beteekenis van den godsdienst voor het maatschappelijk leven. Hij gaf de leer der Kerk te ge... ver ... dwalinge van dezen tijd. Hij sprak over de beteekenis der Vrede beweging, over den Volkenbond, over de Pan American Union en vond ten slotte als ideaal de Americaniseering der wereld.

Dat klinkt vreemd van een kansel. En Amerika is geen ideaal voor de volkeren.

We kunnen geen oordeel geven uit eigen ondervinding. Maar we hebben veel hooggstaande mannen gesproken, die over Amerika met gezag konden spreken. We hebben bescheiden ge... gelegd die absolute betrouwbaarheid bezitten. En we gelooven niet, Amerika als ideaal te mogen beschouwen, maar zij veel goeds in de Vereenigde Staten.

De jonge energie volk, dat groote ... heeft gezien en aanwendt, is misschien nog vrij gebleven van veel ... dat de Europeesche naties zwak maakt. Ongewoon voor ons was de kracht, die Uncle Sam in korte dagen toonde, toen hij hielp om den oorlog te beslechten.

De eenheid van de 48 Staten, naar buiten duidelijker dan naar binnen, eischt bewondering. Maar Europa mag het goede in de Ver. Staten waardeeren, het heeft niet op te zien ertegen als een jongen naar zijn eerste liefde. Want zooals er, naar men zegt, geen engelen onder de meisjes zijn, zoo zijn er ook geen volkeren, die voor de wereld als ideaal kunnen gelden.

Doch er kunnen leidende krachten zijn, er kan energie komen, heel de wereld ten nut. „En Rome," zoo zei Mgr. Cerretti, de speciale gezant van den H. Vader, die kardinaal Gibbons in het begin van dit jaar kwam gelukwenschen op zijn gouden jubilé, „Rome verwacht van Amerika, dat het in alle katholieke zaken de leiding zal nemen en een voorbeeld zal zijn voor alle volkeren."

Die lofprijzende aanmoediging is een aanleiding geweest voor het Doorluchtig Episcopaat van Amerika, om een mobilisatie der katholieken te beginnen.

Noodig was deze. En noodig is een geweldig actie, een langdurig en volhoudend arbeiden, eer de Vereenigde Staten aan de roeping door Rome kunnen beantwoorden.

De Bisschoppen van Amerika hebben besloten, dit doel te bereiken. Sinds dertig jaren was het Doorluchtig Episcopaat van Amerika niet bijeen geweest. Thans zijn de aartsbisschoppen en bisschoppen te zamen gekomen.

En zij hebben een plan van actie ontworpen, dat enorme beteekenis kan hebben voor de toekomst.

De heele actie der katholieken moet geconcentreerd worden onder het Doorluchtig Episcopaat, dat zich daartoe constitueert als *National Catholic Welfare Council*, en zal bestuurd door middel van een Comité uit 7 bisschoppen bestaande.

Hieronder zullen ressorteeren vijf departementen:

1. Onderwijs. 2 Pers en Lectuur 3 Sociaal Werk 4 Katholieke vereenigingen en leekenwerk 5. Missie werk.

Het katholiek onderwijs in Amerika staat los van alle Staatszorg. Geen enkele school heeft subsidie uit de openbare kas. De katholieken betalen, net als wij vroeger, eerst de belasting voor de openbare school en dan nog eens kosten van hun eigen scholen.

Toch is het lager onderwijs vrij uitgebreid. 5 788 parochies hebben scholen en 1 633.599 kinderen wonen het onderwijs bij (cijfers van het *Official Catholic Directory* over 1918)

De middelbare scholen zijn veel minder in aantal en ook hun kwaliteit valt niet te roemen. De cijfers van leerlingen van 215 colleges voor jongens en van 674 voor meisjes staan niet tot mijn beschikking.

De Universiteit is nog in een staat van wording. Dat wil niet zeggen in een toestand van voorbereiding als bij ons. Een twaalftal groote gebouwen, die men op het terrein der universiteit vindt, de honderden studenten en trouwens de goede naam dien de *Catholic University of Washington* zich wist te veroveren, zeggen meer. Maar het aantal faculteiten is nog niet voldoende en er is een groote geldnood, die voldoende uitbreiding belet.

Het onderwijs vormt het eerste punt van het werkprogram, dat Roomsch Amerika zal hebben uit te voeren.

Even hard roept de pers om aandacht, om steun. Er zijn geen katholieke dagbladen in Amerika. En het veertigtal katholieke weekbladen is geheel onvoldoende, om in de behoefte van het Roomsche volk te voorzien.

Er zal nu komen een National Katholiek Bureau voor Publiciteit. Een nieuwsagentschap wordt gevestigd. De pers wordt systematisch gesteund. Katholieke schrijvers worden aangemoedigd. Voor de uitgave van boeken en brochures wordt gezorgd.

Moeilijker is het, op sociaal gebied organisatie te scheppen. Men heeft altijd de „eenheid" der groepsorganisaties hoog gehouden. Katholieke vakbeweging der arbeiders heeft men niet gewild. Nu scheurt de eenheid der arbeidersbeweging erger dan de Amsterdamsche Beurs het ooit deed, — er zitten heelemaal geen fundamenten onder — maar er is geen sprake van een eigen huis op Roomschen rotssteen.

De sociale organisaties, die men wil stichten, zijn meer van helpenden en van inlichtenden aard dan van het strijdbare karakter onzer Hollandsche beweging.

Daar is prachtig werk bij. De *Knights of Columbus*, de groote katholieke organisatie, die in den oorlog door haar mooi werk een wereldnaam heeft verworven, sloeg in vredestijd uit den grond tal van vakscholen, die nu hun zegen verspreiden in alle streken van Amerika.

Maar beter werk toch kan verricht worden door de verbreiding der katholieke sociologie, die men wil bevorderen, al zal men ook niet veel invloed verwachten op den gang van zaken in de arbeidersbeweging, zoolang de Roomsche arbeiders niet meer doen dan „ijverig te zijn in het brengen van christelijke beginselen in den arbeid dezer organisaties."

Echter begint een ander departement met de vorming van Genootschappen van Katholieken. De *Holy Name Society* voor mannen en de *Sodality of the Blessed Virgin* beginnen reeds grooten aanhang te krijgen.

Het Missiewerk vraagt uiteraard een zeer ernstige actie waar in de Ver. Staten zelf nog 5.537 missies zijn en daarnaast de buitenlandsche missies een ernstig beroep doen op de Katholieken.

Dat alles wordt nu echter aangevat met heilige Roomsche geestdrift en Amerikaansche energie.

Wel organiseert men de katholieken nog niet als een strijdbaar geheel. Ik hoop niet te veel van het Amerikaansche verstand, als ik meen te mogen voorspellen, dat men daar toe toch komen zal. Want dan eerst zal Roomsch Amerika zijn roeping vervullen.

Thans nog niet, want, zooals een allesziens betrouwbaar officiëel stuk zegt: „Onze katholieke invloed in dit land is ver beneden onze numerieke sterkte."

Dat moet anders worden, eer Amerika een „voorbeeld voor de volkeren" zal zijn. S.

(*Het Centrum.*)

Berichten uit de Kolonie.

Verplaatsing.

In plaats van den Zeer Eerw. Pater J. Gijlswijk, die dezer dagen met de *Cryassen* naar Holland vertrekt, is tot Pastoor der St Annakerk benoemd de Zeer Eerw Pater L van Hegelsom, tot nu toe pastoor van Barber.

Deze laatste wordt vervangen door den Eerw. pater V. Janssens, tot nu kapelaan van Sta Maria.

De Zeer Eerw. pater M. van den Elsen, pastoor van de Parochie Pietermaai, zal gedurende de afwezigheid van pastoor Gijlswijk optreden als Vicaris.

Vliegmachines in de buurt.

Misschien kunnen we binnenkort wel een vliegmachine boven ons eiland verwachten. Zij komen ten minste reeds dichter in de buurt.

Op Zaterdag 28 Februari steeg des morgens ten 8 uur de Italiaansche vlieger COSME RENNELLA met zijn aeroplaan boven Caracas op en vloog in de richting van devallei van Aragua naar Maracay, het lustoord van President Generaal Gomez, waar de vlieger precies 25 minuten later neerdaalde. De afstand in rechte lijn tusschen Caracas en Maracay is 30 mijlen, maar een auto op zijn snelst rijdend doet over dien afstand minstens 5 uur.

De vlieger deed het in 25 minuten. Op gezag van Dr. Marques Eustilos voegen wij er bij, dat de vlieger gedurende dien tocht tot op een hoogte van 6.200 Meter opsteeg.

Ook in Porto Rico hebben herhaaldelijk vliegtochten plaats met aeroplanen, die door de Amerikaansche oorlogsboot daar aan wal gebracht zijn.

Bonaire.

Maandag morgen zijn Z. D. H. M. G. VUYLSTEKE de Apos. Vicaris met de Eerw. MERE THEOPHANE Alg. Overste der E. E. Zusters Francis canessen en de Eerw. Soeur Augusta van hun visitatiereis naar Bonaire teruggekeerd.

De bevolking hoogelijk ingenomen met dit vereerend bezoek, had zijn gasten een feestelijk ontvangst bereid. Met 2 auto's werden de reizigers bij aankomst der „Estelle", afgehaald en naar de Pastorie geleid. Den volgende dag plechtige ontvangst in de schoollokalen van de Playa. Van Dinsdag tot Vrijdag vertoefde het gezelschap op Rincon, waar met bewondering het mooie Zusterhuis en de nieuwe schoollokalen bezichtigd en met de grootste belangstelling al de bedrijvigheid, die de hoedenindustrie hier ontwikkelt, in oogenschouw genomen werd.

Werkstakingen.

Juist in dezen tijd nu grootere productie en snel vervoer zoo dringend noodzakelijk is om het wereldtekort aan goederen aan te vullen, komen werkstakingen bij dozijnen van duizenden en tienduizenden werklieden industrie en verkeer verlammen en aan banden leggen.

En ofschoon wij hier tot nu toe gelukkig daarvan bevrijd blijven, ondervindt onze haven toch reeds den terugslag van deze betreurenswaardige macht-ontplooiing van den arbeider, die een internationale ramp dreigt te worden voor de wereld.

De vorige week meldden wij reeds, dat de *Stuyvesant* wegens de staking der havenwerkers te Amsterdam niet op tijd is kunnen vertrekken.

De *Nickerie* is wèl vertrokken, doch op ballast dus zonder lading.

De Spaansche boot van de vorige maand is tot nu toe onze haven nog niet binnengekomen. Zij ligt in Havana wegens de daar uitgebroken werkstaking en wacht nu de komst van de boot van Maart af om dan met vereenigde krachten van de eigen bemanning van beide booten, de eerste boot te laden en te lossen en te kunnen uitklaren, terwijl de tweede boot intusschen een gunstige wending van de staking moet blijven afwachten.

Te Panama zijn de werklieden van het Kanaal eveneens tot staking overgegaan en eischen loonsverhooging van 1.25 franc per uur.

Intusschen hebben wij hier door den grooten uittocht naar Cuba gebrek aan werklieden, waardoor de arbeid bij het lossen en laden der schepen niet kan opschieten gelijk het behoort.

De Virginia.

Maandag is de *Virginia*, de goulet onlangs door het Gouvernement aangekocht om de gemeenschap voortaan te onderhouden tusschen de drie Bovenwindsche eilanden en St Kits of St Thomas, van hier naar St Martin vertrokken. Het schip is mooi opgeknapt en van alle gemakken voorzien, zoodat nu die eilanden zich door deze confortabele reisgelegenheid in een nooit gekende verbetering mogen verheugen.

Wij kunnen niet anders verwachten, dan dat men daar één en al lof zal zijn voor deze spoedige bevrediging van een der billijkste wenschen van hun program.

De Duitsche Keizer.

Curaçao komt in opspraak ...... door den Duitschen keizer, die hier nog niet eens is en waarschijnlijk wel nooit zal komen.

Het volgende zonderling en allerdwaast bericht publiceerde deze week het *Boletin Comercial*, overgenomen uit een der bladen der Vereenigde Staten.

„Het eiland Curaçao, een Hollandsche bezitting op de Noord-Oost kust van Venezuela, verlangt naar de komst van den keizer. Tot op dit oogenblik is het de eenige plaats op de geheele wereld, waar de bewoners hun verlangen te kennen gaven den ex-keizer van Duitschland gaarne te willen herbergen.

William Townsend, een koopman van Curaçao, die hier (New-York) gisteren aankwam met het SS. *Caracas* van de *Red D.-line* bracht het bericht mede, dat de ex-keizer daar welkom zal zijn; niet omdat het volk hem zoo bijzonder genegen is, doch veeleer omdat ze naar hem verlangt als een middel om de toeristen te lokken waardoor de handel daar er weder bovenop kan komen.

Volgens Mr. Townsend bezochten onlangs twee Hollandsche vreemdelingen Willemstad, de hoofdplaats van Curaçao, die een onderzoek instelden naar verschillende huizen en terreinen, waardoor zich het gerucht verspreidde, dat zij daar voor Wilhelm von Hohenzollern en zijn familie een huis wilden bouwen met een afsluiting van ijzeren traliewerk."

Zie daar dat curieuse bericht.

Vooreerst is hier op het heele eiland geen enkele koopman bekend met den naam Townsend. —

En aannemend, dat die mijnheer een maand geleden ons eiland bezocht, gelooven wij niet, dat *toen* reeds Curaçao is verbond met de komst van den keizer genoemd werd.

Het komt ons meer waarschijnlijk voor, dat die mijnheer Townsend zich in het bezit van een extra grooten duim mag verheugen, en dat de Amerikaansche reporter een bijzonder smakelijk berichtje voor zijn blad heeft willen phantaseeren ten koste ...... van ons eiland.

Als wij op datzelfde stramien willen voortborduren, zouden wij de vraag kunnen stellen of de twee Amerikaansche oorlogschepen, die onlangs onze haven bezochten, misschien niet reeds op dat bericht zijn afgekomen, om aan hun Regeering rapport uit te brengen of Curaçao als strafkolonie voor den Duitschen keizer wel in aanmerking kan komen. —

Van meer belang is het officiëel bericht dat de Draadlooze ons deze week bracht, gedateerd uit den Haag, dat de Hollandsche Regeering den 5en Maart voor de tweede maal aan de Geallieerde Mogendheden geweigerd heeft den ex-keizer uit te leveren om voor het gerechtshof te verschijnen. Doch dat zij er voor in staat al de noodige voorzorgen te zullen nemen voor zijn bewaking, zoodat hij den vrede van Europa niet opnieuw in gevaar kan brengen.

Het bericht voegt er bij, dat de keizer den 12en Maart, (dus gisteren) zijn verblijf van Amerongen naar het kasteel van Doorn, door hem aangekocht, zou overbrengen. De terreinen van dit kasteel van 200 H. A. groot, kan men beschouwen als een reusachtige kooi, omdat zij rondom met een ijzeren hekwerk zijn afgesloten. — Hier kan Wilhelm von Hohenzollern dus rustig zijn laatste levensjaren doorbrengen.

Rangsverhooging.

Naar wij vernemen is aan de Gouverneurs van Suriname en Curaçao bij Koninklijk Besluit een verhooging van rang toegekend en deze voortaan gelijkgesteld met dien van vice-admiraal.

Onze Gouverneur draagt daarmede rechtens den titel van „Zijne Excellentie", voert een eigen vlag met drie ballen en heeft recht op 17 saluutschoten.

Santa Barbara.

Het Zweedsche stoomschip „*Lisa Brodin*" groot netto 3004 M3, gezagvoerder F. Rothpferrer, komende van Oran (Afrika), is den 20sten Februari jl. te New-Port aangekomen, heeft aldaar eene lading phosphorzure kalk van 2,641,600 Kg. ingenomen en is den 1sten Maart — na in de Willemstad te hebben gebunkerd — met bestemming naar Stockholm vertrokken.

Deze week waren er tot zelfs vier schepen in onze haven om phosphaat en kolen in te nemen. Doch zoowel te New-Port bij het laden van (phosphaat) als hier in de haven bij het kolen bunkeren ondervinden de schepen veel oponthoud door het gebrek aan werkliedeu — Alles wat maar kon, is naar Cuba vertrokken.

---

slechts één enkele Philips-Ideezet-ontvanglamp, zonder eenige verdere versterking. De muziek van de gramofoon op het zendstation is duidelijk te hooren, zelfs met de telefoon op eenigen afstand van het oor. Ook is het mogelijk de stem van dengeen, die op het zendstation in de microfoon spreekt, goed te herkennen, hoewel het zenden met betrekkelijk kleine energie geschiedt.

De geheele ontvanginrichting kan zonder meer op een klein salontafeltje geplaatst werden en is op een willekeurige plaats in huis te gebruiken, terwijl deuren en vensters gesloten zijn.

— Een redacteur van de *N Rott Cour* is bij den heer Veenstra in den Haag geweest om zijne installatie voor draadlooze telephonie te bekijken. De heer Veenstra had een aantal brieven van menschen, die op dezelfde manier als hij ook eens willen probeeren. Eén belangstellende spiegelde zich zelfs voor, dat hij, op een dorpje in Zeeland wonend, door middel van de ontvangst zooals de heer Veenstra — een liefhebber! — deze voor het eerst voor te lig nome in ons land in toepassing heeft gebracht, binnenkort een aansluiting zou kunnen tot stand brengen met een concert- en theaterzaal op een 20 K. M. afstand van zijn woonplaats, ja zelfs met het Concertgebouw te Amsterdam, om dan rustig in zijn kamer gezeten van anders door hem onbereikbare muziek en tooneelvertooningen te kunnen genieten! En waarom zou het eigenlijk niet kunnen, waar meer en meer blijkt, dat alles kan, ook dat wat het meest onbereikbaar leek De *Daily Mail* heeft kort geleden een fantasietje gepubliceerd, van een kantoorbediende, die ergens in Londen op straat in den binnenzak van zijn overjas een telephoonschel tje hoort gaan, zijn toestel aan het oor brengt en daar zonder verbazing (want die verleert men bij zoo iets gauw,) de stem herkent van zijn patroon, op dat oogenblik per vliegtuig onderweg van Londen naar een van de groote steden van het vaste land.

Op 't oogenblik schijnt 't nog niet meer dan fantasie, want juist het oproepingssein is bij de telefonie nog altijd een onopgelost vraagstuk, hoewel men in Duitschland gemeend heeft dat men er achter was. Maar wij mogen wel gelooven, dat het daarmee ook weer een kwestie van tijd, wie weet hoe korten tijd, zal blijken te zijn.

Stel u voor, zeide de heer Veenstra tot den man van de *N R Crt*, wat een wonderlijke sensatie het is, wanneer men op een gegeven oogenblik het telephoontoestel aan 't oor brengt en daar zijn naam hoort noemen, duidelijk de stem herkend die hem noemt. Niet met het gewone toestel, doch een voor draadlooze telefonie, een toestel, dat men ergens in huis kan plaatsen, in een kamer, waarvan alle vensters en deuren gesloten zijn en dat door geen draad of iets dergelijks met de buitenwereld is verbonden. Dat men zoo'n toestel mee kan nemen in een auto en zoo'n toertje door de Scheveningsche boschjes mee kan maken, snel rijden zoo men wil, onder hooge boomen door, die immers een beletsel heeten te zijn voor de radio telegrafie en dat men dan toch ook weer contact kan krijgen met een station ergens in de stad. Men weet niet wat men gevoelt, vanwaar men het contact heeft, vanwaar men uit de lucht van verre de tonen van een gramophoon tot zich hoort komen, de muziek herkent, zelfs het krassen van de naald op de plaat vernemend!

De heer Veenstra vertelde ook hoe hij er toe gekomen was met een raam te gaan werken om draadlooze telephonie te ontvangen. Hij had het eerst geprobeerd met een antenne. Daarbij merkte hij op, dat, terwijl zij in telegrafische seinen gemakkelijk kon opnemen, het ontvangen van telephonie niet mogelijk bleek te wezen, omdat daarbij de bijgeluiden, speciaal de z.g. boventoon, waarop het aankwam, overstemden.

Dat was het gevolg van de moeilijkheid om bij antenne-ontvangst zijn gewoon ontvangtoestel, dat op het beluisteren van groote telegrafiestations is ingericht, zoodanig af te stemmen en er de goede terugkoppeling voor vast te stellen, dat het op bruikbare wijze reageerde op de telephonische teekens, die van het kantoor der Neerlandsche Radio-industrie op het Beukplein te 's Gravenhage werden uitgezonden. Een en ander staat in verband met het feit, dat de Radio-Industrie voor deze proeven gebruik maakt van een korte golflengte en betrekkelijke kleine antenne-energie.

Waar het dus met een antenne niet wilde vlotten, besloot de heer Veenstra het met een draadraam te probeeren.

Het raam, dat hij maakte, is een vierkant met een zijde van 61 c.M., dat op een poot gedraaid kan worden in alle richtingen, overeenkomstig den eisch het te stellen naar de richting van het seingevende station.

Op het raam bracht hij 31 windingen aan van een stuk blank koperdraad, aan het begin en het eind bevestigd met een spijkertje. De windingen legde hij op plm. 0.5 c.M. van elkaar, zoodat zij een breedte besloegen van pl. m. 15 cM.

Het getal 31 werd proefondervindelijk vastgesteld.

Het is gebleken, dat men bij een dergelijke aantal en een dergelijke ligging van de windingen betere resultaten verkrijgt, dan wanneer men een raam gebruikt, waarbij de windingen (wier aantal veel kleiner kan zijn) vlak naast op elkaar liggen, n. m. omdat men er een grootere geluidsterkte mee bereikt. Wanneer de afstemming en terugkoppeling goed worden ingesteld, is het geluid zelfs zoo sterk, dat men met het telephoontoestel op eenige afstand van de ooren zijn muziek nog duidelijk kan waarnemen.

Met behulp van hoog frequentversterking is het den heer Veenstra ook gelukt de telephonie te ontvangen in een vertrek, waar een groot aantal personen in druk gesprek met elkaar waren.

De Hollandsche Bank voor West-Indie geeft hierbij kennis, dat zij op 3 Maart een Bijkantoor te CARACAS heeft geopend.

1—3

Voetbalmatch.

Onder begunstiging van goed voetbalweer speelde Zaterdag l. l. *Jong Holland II* tegen *Sarto II*. Was 't 4 weken geleden 0—0 gebleven, nu heeft „*Jong Holland*" z'n overmacht in cijfers kunnen uitdrukken. Hierdoor is 't machtige „*Sarto*" voor de eerste maal verslagen, al is 't dan ook maar 't verzwakte tweede elftal; want als de scheidsrechter de mannetjes in het veld fluit, ontbreekt bij de wit-gele de beste forward.

Aanvankelijk schijnen beide partij en even sterk. Maar de tweede elftallers vergeten wat samenspel is. Als *Jong Holland* naar 't vijandelijk doel rent, schopt Melfor de bal tegen de keeper z'n handen, die er op afstuit en in 't net terecht komt. 1—0.

Hierdoor nog geprikkeld vallen de jongens van fr. Richardus met vernieuwden moed aan en na eenige vruchtelooze pogingen zitten ze weer voor de goal, als 'n fulback penalty maakt. Doordat er wat al te tam geschoten wordt, kan Kraanwinkel de bal gemakkelijk wegwerken.

Vooral ná rust blijkt de overmacht der oranje-sjerpen. Vurig vallen ze aan, waardoor *Sarto's* doel telkens in gevaar is. Doordat een voorwaartsch niet goed bijzit, wordt de bal mooi voorgezet, die Raf. Martinez onhoudbaar intrapt: 2—0 voor *Jong Holland*. Nog geen 5 minuten daarna jaagt C. Evertsz de bal onder het lat door en brengt hierdoor de stand op 3—0.

Steeds spannender wordt de strijd. Maar fullback Knap, die heel de match hard en knap gewerkt heeft, kanjert elke bal onmiddelijk naar 't midden terug. Dan komt ook de geel-witte voorhoede weer op dreef; ze weet enkele keeren door de sterke middellinie te breken, maar stuiten dan op keeper Fray en z'n pootige fullbacks, die 't voor 't doel telkens schoonvegen en de mannetjes van 't lijf afhouden. De laatste 10 minuten zijn de beste van *Sarto*.

Een puntje hadden ze wel verdiend. Als de scheidsrechter 't einde fluit, wenschen *Sarto* en de toeschouwers de kranige *Jong Hollanders* geestdriftig proficiat met de welverdiende overwinning 3—0.

Gebrek aan werkvolk.

Wat wij reeds meer dan een half jaar geleden voorzegd hebben, wordt elken dag opnieuw bevestigd.

Er is in ons havenbedrijf groot gebrek aan werkvolk De groote trek naar Cuba heeft niet alleen Aruba, doch ook ons eiland en voor al de haven van de beste werkkrachten beroofd, en de schepen die hier binnenkomen vinden de grootste moeite met het lossen en laden. Het stoomschip *Venus* is dientengevolge méér dan8 dagen hier moeten blijven liggen.

Cuba-Aruba.

In de eerste dagen dezer maand zijn van Aruba met de goulet *Albertina* weer 70 personen naar Cuba vertrokken. Hieronder waren 54 mannen en 7 vrouwen van dat eiland, 8 vreemdelingen en 1 Curaçaoënaar. Sedert het begin dezes jaars zijn dus van Aruba reeds 680 personen daarheen vertrokken. Anderen daarentegen beweren dat dit getal reeds tot over de 1000 gestegen is.

Als een gelukkig verschijnsel kunnen we dezen keer meedeelen, dat er onder die 70 personen 25 werklieden waren, die bij notarieële akte een contract geteekend hebben waarin de volgende condities staan vermeld.

1o. De werklieden verbinden zich voor een werktijd van 6 maanden.

2o. Bij getrouw nakomen van het contract, krijgen zij zoowel de heen- als terugreis vrij.

3o. Alvorens Aruba te verlaten verbinden zij zich van het ontvangen voorschot 4 dollar af te staan voor hun achterblijvende familie.

4o. Elke maand zullen zij aan den persoon, met wien zij dit arbeidscontract gesloten hebben, 10 dollar zenden, om dit aan hun respectievelijke familie af te dragen.

Goddank, dat het toch eindelijk zoover gekomen is. De aanhouder wint. Waarom zou au niet *elke* arbeider die naar Cuba vertrekt zoo 'n contract kunnen teekenen Zoowel hij zelf, door de vrije heen- en terugreis, als de achterblijvende familie door den onderstand van 10 dollar 's maands, als ook het Gouvernement door bevrijd te zijn van zooveel noodlijdenden en armlastigen, zullen er mede gebaat zijn.

Het is te hopen, dat voortaan méér, liefst *alle* werklieden een dergelijk contract zullen teekenen.

Iets anders, wat ons minder aanstaat, wordt van Aruba gemeld.

De vorige maand is met de barken die van Cuba zijn teruggekomen, een vrij aanzienlijk bedrag aan *Greenbacks* meegebracht, bestemd voor de Arubiaansche families der werklieden. Bij de uitbetaling van dit geld werd echter op elke dollar 5 cts voor de moeite afgehouden. Bovendien worden niet de *Greenbacks* zelf ter hand gesteld, doch het bedrag in Hollandsch zilver uitbetaald, waarbij de Am. dollar op 2.50 berekend wordt, terwijl nu de koers ervan 2 57 bedraagt. Dit nu lijkt ons niet in den haak. Dat is meten met twee maten. Toen het vorig jaar de koers van den dollar zeer laag was, en tot f 2.20 gedaald, werd op Aruba door de kooplieden de lagen koers in rekening gebracht. Waarom dan nu ook niet de hooge koers? Waarom moet dan nu die familieleden niet dat kleine voordeel gegund worden, zij die het vorig jaar zulk een groot verlies moesten lijden toen de koers zoo buitengewoon laag stond? De Maduro's Bank alhier koopt de *Greenbacks* tegen f 2.57 op. Het is meer dan billijk den menschen ook in *Greenbacks* hun aandeel uit te keeren, of althans de meerdere waarde bij te passen. Een andere handelwijze komt ons onbarmhartig en zelfs hoogst onbillijk voor.

Gewond.

Zaterdag avond 11. ten half 8 uur keerde een vrouw in gezelschap van haar man uit de stad terug naar haar woonplaats *Wacao* in het benedendistrict, toen op de hoogte van *Camina nobo* in volle vaart hen een auto passeerde, waaruit blijkbaar met opzet iemand mét zulk een geweld een (halve L) flesch naar haar toewierp, dat deze op haar been in stukken brak en haar een groote snijwond toebracht. De auto reed door, doch het nummer is bekend. De hevige pijn en het bloedverlies was oorzaak dat de vrouw spoedig in onmacht viel. Eerst laat in den avond ten half elf werd de vrouw door haar man, begeleid door een politie agent, in het St. Elisabeth's Gasthuis gebracht, waar de wond onmiddelijk door de Zusters verbonden werd.

Een belangrijke uitvinding.

De firma *W. Mansfield & Co.*, te Liverpool, Engeland, brengt, blijkens van haar ontvangen prospectus een zg. „Automatischen watervinder" in den handel, waarmede men in staat is de aanwezigheid vast te stellen en de diepte te bepalen van ondergrondsch water.

Het Britsch-Indische Gouvernement heeft na herhaalde proefnemingen een speciaal *Blue Book* uitgegeven, waarin de verkregen uitslag wordt gemeld en tevens het gebruik van het instrument aanbevolen wordt.

De behandeling wordt als uiterst eenvoudig aangeprezen.

De prijzen zijn: voor het (goedkoopste) instrument, dat water aangeeft tot een diepte van 200 voet £ 30.— en het duurste, dat registreert tot een diepte van 3 000 voet (en waarmede ook de aanwezigheid van petroleum kan worden geconstateerd) £ 175.— De vracht is £ 3 per instrument

(*Cur. Ct*)

Naar petroleum zullen we hier wel niet behoeven te zoeken, doch dat goedkoopste toestelletje lijkt juist iets voor ons.

Dit jaar, nu er alle zekerheid is, dat we een felle droogteperiode tegemoet gaan, zou dat toestel hier ons uitstekend van pas komen. 30+3 pd. st. voor zoo'n wonderapparaat is voor Curaçao niet te duur gekocht.

Wij willen hopen, dat het Gouvernement zelf de eerste zal zijn om er een aan te schaffen.

Onze Telegraafkabel.

Volgens een bericht, Dinsdag gepubliceerd in het *Boletin Comercial* is de Fransche telegraafkabel tusschen Kaap Haitien en New York verstoord, zoodat daarmede de directe verbinding van ons eiland zoowel met de Vereenigde Staten als met Europa weer verbroken is.

Dientengevolge zullen telegrammen, zoolang die verstoring duurt, over Santiago de Cuba worden verzonden. Dit geschiedt wel zonder prijsverhooging, doch gaat zeker veel vertraging ten gevolge hebben.

Om de miserie nog grooter te maken is ook de telegraafkabel van de *West-India and Telegraph Cie*, die de verbinding met Barbados onderhoudt, verbroken. Telegrammen voor dat eiland bestemd kunnen slechts per post verzonden worden, en zijn dientengevolge onderhevig aan een zeer belangrijke vertraging.

Het treurigste is nog, dat er alle kans bestaat, dat wij dezen keer door ons draadloos station maar matig zullen schadeloos gesteld worden. Want volgens berichten van het draadloos station te Port-of-Spain Trinidad, ligt daar reeds een stapel van telegrammen opgehoopt, die nog niet konden verzonden worden. Daarom werd aan het Draadloos Station te Demerara opgedragen de telegrammen te verzenden naar Bermuda, van waar ze *per post* naar Barrington's Pass zullen overgebracht en van daar per kabel naar Europa. Doch het Station van Bermuda ontvangt ook berichten van Jamaica, zoodat te verwachten is, dat de ophooping van telegrammen te Bermuda ook wel zeer groot zal zijn.

Het schijnt wel, dat tegenwoordig het gebruik van de telegraafkabels enorm is toegenomen, want niettegenstaande er 15 telegraafkabels zijn, die, America met Europa verbinden, en die dag en nacht geregeld dóór werken ondervinden tegenwoordig alle telegrammen zeker twee soms drie dagen vertraging. Alléén kan men zeggen, dat de lijn Maandags na middernacht vrij is, omdat door de invoering van den Engelschen Zondag, die ook in Amerika van kracht is, alle zaken ophouden van Zaterdag middernacht tot Maandags in den morgen.

Het is te hopen dat spoedig ons draadloos station zóó versterkt worde, dat het directe verbinding met Europa kan krijgen. Dan eerst zullen wij afdoende geholpen zijn.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde

1. Bon Aceueil Pas-Red (1e uitv.) — J. Furgeot
2. Fra Diavclo Ouverture — G. Auber
3. Un Peu, Beaucoup de Passionnement Valse — P. Fauchey
4. Fant. sur „Les Dragons de Villars" — A. Maillart
5. a. O Sole Mio Romance — E. di Capua; b. La Golondrina — Serradell
6. Bouquet de Melodies Potpourri — J, P. Boskaljon
7. Te adoro Danza — Pasarell
8. One Step

Officieële Berichten.

Blijkens van Z. E. Minister van Koloniën ontvangen bericht zijn thans, ondanks het feit dat o. a. de Vereenigde Staten en China het vredesverdrag nog niet hebben geratificeerd, geen maatregelen ter handhaving van de neutraliteit meer geboden, zoodat in dit opzicht het vredesregime kan geacht worden weder te zijn hersteld.

Aan den agent van politie tweede klasse L. E. de Haak is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Aan den onderwijzer 3de klasse C. J. Krijt, hoofd der Emmaschool, is op grond van tienjarigen onafgebroken dienst in de kolonie een jaar verlof verleend.

De gepensionneerde ambtenaar W. C. J van Leeuwen is in vasten dienst hersteld en benoemd tot onderwijzer 2de klasse bij het openbaar onderwijs in de kolonie Curaçao en belast met de functie van hoofd der Emmaschool alhier.

De fuselier J. H. A. Keenders is tijdelijk bij de politie werkzaam gesteld als agent van politie tweede klasse.

Aan den Directeur der gevangenissen op Curaçao, C. B. J. Wijtenburg, thans met verlof in Nederland, is op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Openbare Gezondheidsdiesnt.

Niettegenstaande nauwelijks 5 à 6 weken geleden, de werklieden der straatreiniging van O. G. loonsverhooging gekregen hebben, en hun dagloon op f 1.75 werd gebracht, hebben zij deze week het in het hoofd gekregen weer opnieuw te staken en het werk neer te leggen. Zij eischen weer verhooging van loon.

Naar wij vernemen is het Bestuur niet genegen hun eisch in te willigen.

De 13e Maand Salaris.

Memorie van antwoord.

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de strekking van het ontwerp de algemeene instemming had van de Afdeelingen.

Bij het opmaken van de ontwerpregeling heeft de Nederlandsche regeling tot leidraad gediend, die niet alleen eenvoudig was, maar ook rekening hield met de usance in den handel, n. l. uitkeering van een 13de maand aan het geheele personeel. Bij het toekennen van deze laatste uitkeering houdt men over het algemeen bij den handel geen rekening met het gehuwd of ongehuwd zijn;hoog en laag krijgt zijn deel.

Van dit standpunt gezien, is de door de Afdeelingen ontworpen regeling niet aannemelijk. Immers, moest volgens de ingediende regeling, in verband met den nood der schatkist, aan ambtenaren boven f 2 400, voor het meerdere maar een halve maand salaris worden uitgekeerd, te ontkennen valt niet, dat ook de ambtenaren met hoogere inkomens dan f 4.000, de duurte der tijden, in het bijzonder wanneer zij een groot gezin te onderhouden hebben, voelen.

De door de Afdeelingen ontworpen regeling is niet alleen omslachtiger dan de door ondergeteekende ontworpene en kost niet alleen f 5.000 à f 6.000,— meer, maar neemt bovendien de plaats in van een duurtebijslag, hetgeen niet de bedoeling is geweest van deze uitkeering.

In de zitting van ll. Donderdag avond kwam dit ontwerp van de 13e Maand in openbare behandeling.

De Voorzitter A. G. STATIUS MULLER, die daarbij ook verwees naar de in Nederland in de Tweede Kamer gevoerde beraadslagingen over het ontwerp van gelijke strekking, en het lid H. STATIUS MULLER verklaarden, dat zij aan het stelsel, zooals dit in het *Voorloopig Verslag* was uiteengezet, de voorkeur blijven geven. Nu evenwel het Bestuur dit stelsel onaannemelijk verklaart, willen zij geen stemming vragen, ten einde de zaak niet in gevaar te brengen met het mogelijk gevolg, dat de ambtenaren het kind van de rekening zouden worden.

Zij hopen echter, dat het Bestuur alsnog termen zal kunnen vinden om het stelsel, neergelegd in het *Voorloopig Verslag*, over te nemen.

Nadat de Heer FRAKKEN, administrateur van financiën, beide sprekers beantwoord en het Ontwerp, zooals het door het Bestuur was voorgesteld, verdedigd had, werd *deze 13de Maand extra-salaris*, ONGEWIJZIGD zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Als No 1 van de te behandelen onderwerpen voor dezen avond, stond op de agenda; *De Ontwerp-Verordening, houdende vaststelling van maatregelen van voorzorg in het belang der gezondheid en veiligheid van personen, die anders dan als kajuitpassagiers over zee vervoerd worden*

Dit ontwerp in het belang der arbeiders, die naar het buitenland gaan werken, werd zonder eenige discussie noch hoofdelijke stemming aangenomen.

Movimiento Marítimo

Di 3 te 10 di Maart.

A drenta.

Dia 3 di Maart
Merida v a di La Guaira
Sonica y a di La Guaira
Nils v n di South shields
Gacela g h di Maracaibo

Dia 4
Maracaibo v a di Maracaibo
Diana v h di Barahona
Maria g h di Bonaire

Dia 5
Caracas v a di New York
Alvarado v a di Sta Lucia
Electra g h di Maracaibo
Lelia g h di Aruba

Dia 6
Smaragd v n di Maracaibo

Dia 7
Nereida g h di Tucacas
Carlota g h di Martinique

Dia 8
Lelia g h di Bonaire
Marina g a di Maracaibo
Meteor g h di Maracaibo
Amadeo g v di Aruba
Hisondelle g h di Maracaibo
20 de Julio g g di Aruba
Stanley g i di Rio Hacha

Dia 9
Maracaibo vap am di Maracaibo
Perla de Ozama h d di San Juan
Lijsefjord v n di New York
Moodi g a di Pto Rico
Fricia g h di Maracaibo

Dia 10
Caracas v a di Pto Cabello
Merida v a di Maracaibo

A sali.

Dia 3 di Maart
Louisiana g a pa maracaibo

Dia 4
Maracaibo a a pa Maracaibo
Nils v n pa Suecia
Stella g h pa Bonaire

Dia 5
Scnica y a pa Port au Prince
Caracas v a pa La Guaira
Merica v a pa Maracaibo
Julia Ramona g v pa Pto Cabello
Lelia g h pa Bonaire
Felicidad g v pa Maracaibo
P Restrepo g c pa Aruba

Dia 6
Diana v h pa Maracaibo
Alvarado v am pa Sto Domingo

Dia 7
Smaragd v n pa New York

Dia 8
Venus v h pa Haiti
Lelia g h p'Aruba
Clara g c pa Rio Hacha
Virginia g h pa St Martin

Dia 9
Princes Juliana g h pa San Juan
Gacela g h pa Maracaibo
Nereida g h pa Puerto Cabello
Amadeo g v pa Arnba

Dia 10
Lijseflord v n pa La Guaira
Caracas v a pa New York

Voor de Isla. Donderdagmorgen is hier voor de *Curaçaosche Petroleum Mij.* van Mobile aangekomen de sleepboot *Ajax* met de lichter *Maracay* De aanvoer van ruwolie uit Venezuela zal nu weer wat toenemen. Naar wij vernemen heeft de C. P. M. ook eenige tankschepen aangekocht die over eenige maanden hier kunnen verwacht worden.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Februari 1920 aandeden met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Februari.	94	19,058	17,620	51	308,154	185,215
Vorige maand	95	14,781	13,262	42	263,346	167,804
Totaal.	189	33,839	30,882	93	571,500	353,019

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Zeilvaart.

Gedurende de maand Februari 1920.

Binnengekomen VAN		*Uitgezeild* NAAR	
Aruba	7	Aruba	9
Bonaire	36	Barbados	3
Bovenw Eilanden	1	Bonaire	38
Colombia	4	BovenwEilanden	1
Guanta	3	Colombi	7
Guadaloupe	1	La Vela de Coro	7
La Guaira	1	Maracaibo	23
La Vela de Coro	9	Pto Cabello	11
Maracaibo	22	Pto Padre	1
Margarita	1	Pto Rico	1
Martinique	1	Pto Sucre	2
Pto Cabello	5	Santo Domingo	3
Pto Padre	1		
Pto Rico	1		
Trinidad	1		
total	94	total	106

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand December

Kantoren		belegd	teruggehaald
Wilemstad		f 5 281,09	f 5,003,84
2o district	Curaçao	101,75	189,
3o „	Curaçao	—	—
4o „	Curaçao	—	7,58
5o „	Curaçao	43,—	—
Oranjestad	Aruba	461,—	308,40
3o district	Bonaire	—	—
Kralendijk	Bonaire	1,255,25	176,
Rincon	Bonaire	—,—	—
Philipsburg St Mart		13,802,78	17 593 20
Oranjestad St Eust.		711.—	2,676.93
Bottom	Saba	49 10	558 —
Windwards	Saba	678,72	—
Totaal		f 22,888.69	f 26,512,90

Buitenland.

Duitsche schepen onder Amerikaansche vlag.

De Vereenigde Staten hebben zich een zoo groot deel van de Duitsche transatlantische booten toegewezen gezien, dat dit niet nagelaten heeft bij bondgenooten ontstemming te wekken. Praktische zakenmenschen als de Amerikanen zijn, hebben zij aan een internationale handelsvlootmaatschappij voor den aankoop en het beheer van die oorlogsbuit de exploitatie overgegeven. Diezelfde praktische geest heeft hen zich doen heenzetten over de gevoeligheden, die andere entente-landen nog weerhouden om de relaties met de voormalige vijanden te hervatten. Onder de vlag van de *American line* zullen binnenkort de „*Kroonprinzessin Cecilie*", nu „*Mount-Vernon*" geworden, de „*Kaiser Wilhelm II*", nu als *Agamemnon*, de *Kroonprinz Wilhelm* tot „*George Washington*" herdoopt, de Duitsche havens terugzien

Engeland voelt zich door deze voortvarendheid onaangenaam getroffen. Frankrijk staat er verlegen tegenover, omdat 't bij zijne landgrens den handel met Duitschland bemoeilijkt en eigenlijk de volkeren van elkander zou wenschen te isoleeren.

De leer die van Amerika uitgaat en in praktijk wordt gebracht, is de bevestiging van hetgeen velen beweerd hebben, dat de gemeenschappelijke belangen de volkeren tot elkander zullen brengen, al is daardoor niet gezegd, dat de wrok en de veeten zullen slijten tot verdwijnen toe. Concurrentie dempt kloven, maar doet ook nieuwe ontstaan.

De genoemde oud-Duitsche schepen zijn echter geenszins de eenige, die Amerika voor de groote vaart inricht. Wij vinden vermeld, dat ter voorziening in het zeer gevoelde gebrek aan een passagiersdienst tusschen de Oostkust van de V S. en de havens van Zuid-Amerika de volgende omzetting plaats vindt van voormalige Duitsche transportschepen in Amerikaansche gouvernementspassagiersbooten, waaronder er zijn, die tot de mooiste mailstoomers zullen gaan behooren. „*Prins Joachim*" wordt „*Mocassin*," — „*Sierra Cordoba*" wordt „*Callas*" — „*Friedrich der Grosse*" wordt „*Huron*," — het vlaggeschip „*Grosser Kurfürst*" wordt „*Aeolus*," — „*Prins Eitel Friedrich*" wordt „*Kalb*," — „*Prinzessin Alice*" wordt „*Princess Matoika*" en *Prinzessin Irene*" komt als „*Pocahontes*" weer in de vaart.

Hierdoor is 't mogelijk in korten tijd een geregelden passagiersdienst te organiseeren van New-York, via St. Thomas, Pernambuco Rio de Janeiro, Santos, Buenos Aires, vice versa. De *Munson Steamshipline* zal den dienst in beheer nemen. Maar tevens wordt het Amerikaansche gouvernement hierdoor in staat gesteld ook nog een dienst in te richten op *Venezuela*, *Columbia* en *Brazilië*. Zoo brengt deze oorlogswinst de deelen van groot-Amerika nader tot elkander.

Van heinde en verre.

—Voor de rechtbank voor echtscheidingen te Londen, is dezer dagen één geval voorgekomen, zoo zeldzaam, dat men iets dergelijks sedert de zeventiende eeuw niet vernomen had. Een vrouw had een eisch tot echtscheiding ingediend wegens verlating.

Sedert 1916 had man en vrouw in hetzelfde huis gewoond; de man had alleen maar door middel van honderden briefjes met zijn vrouw gesproken. Gewoonlijk ging hij s' morgens vroeg de deur uit. In Juli 1916 gaf de man haar door middel van een briefje te kennen, dat hij niet meer met haar te maken wilde hebben. Van dien tijd af had zij niet meer tegen hem gesproken en de man naar het schijnt ook niet meer tegen haar.

De vrouw was echter zijn eten blijven koken en had steeds zijn bed opgemaakt.

Toen zij in Januari ziek werd, kwam haar man bij haar met een dokter, doch zij wilde met geen van beiden iets te maken hebben. De man legde elke week voor zijn vrouw twee pond op tafel neer en zorgde voor zichzelf.

De president der rechtbank kon onder deze omstandigheden niet beslissen, dat er van verlating kon gesproken worden, want man en vrouw leefden toch samen, zij het dan dat de man niets tegen de vrouw sprak. Dientengevolge werd de eisch tot echtscheiding afgewezen.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van 1sten **September 1918** t/m 31e **December 1918**, onder **No. 2983 W** t/m **No. 419 X** zal plaats hebben op Donderdag, den 18n Maart 1920 a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 18 Maart 1920.

De Voorzitter
11 C. S. GORSIRA.